

Algemene richtlijnen voor het selecteren van onderzoeksdata om te bewaren

Hoewel onderzoeksgegevens veelal bewaard moeten worden voor (her)gebruik of om onderzoeksresultaten te valideren, geldt dit niet voor *alle* gegevens. Om te bepalen welke onderzoeksgegevens waardevol zijn als (bron)materiaal voor onderzoek zijn een aantal algemene richtlijnen opgesteld in de vorm van een checklist. De checklist bevat de belangrijkste redenen voor het opslaan van onderzoeksgegevens voor de lange termijn. De checklist kan gebruikt worden door individuele onderzoekers, onderzoeksgroepen, instellingen en door financiers. Maar ook door beheerders van archieven, onderzoeksrepositories en erfgoedinstellingen.

Redenen om onderzoeksgegevens te bewaren

1. Is het **verplicht** om onderzoeksgegevens te bewaren voor **(her)gebruik**? Voor hoelang? De onderzoeksfinancier (bijv. NWO), een wetenschappelijke uitgever of anderen kunnen deze eis stellen.

Als er geen verplichting is, is er dan toch een goede reden om de onderzoeksgegevens voor **(her)gebruik ten behoeve van onderzoek** te bewaren? Voor de onderzoeksdiscipline waar de gegevens gecreëerd zijn of voor andere wetenschapsdisciplines? Deze redenen kunnen zijn:

- Belang van de gegevens: potentiële waarde voor hergebruik, (inter)nationale positionering en kwaliteit, oorspronkelijkheid, omvang, schaal, de productiekosten van de gegevens of het innovatieve karakter van het onderzoek.
- Unicité van de gegevens: de gegevens omvatten niet-herhaalbare waarnemingen.
- Belang van de gegevens voor historisch onderzoek, in het bijzonder wetenschapshistorisch onderzoek.

2. Is het **verplicht** om de onderzoeksgegevens te bewaren voor **controle**? Dit kan onderdeel zijn van een gedragscode voor onderzoekers waarbij ruwe gegevens bijv. vijf jaar moeten worden bewaard.

3. Zijn er redenen om de onderzoeksgegevens voor **algemene (in principe niet-wetenschappelijke)** doeleinden te bewaren? Zijn de gegevens van belang voor cultureel erfgoed, musea of presentaties?

Randvoorwaarden voor het selecteren

In alle gevallen geldt dat een van hier genoemde redenen doorslaggevend moet zijn bij het nemen van de uiteindelijke selectiebeslissing. Voor of tijdens het selectieproces moet men ook rekening houden met randvoorwaarden. Over al deze punten moet duidelijkheid bestaan voordat een definitief selectiebesluit wordt genomen.

- Technisch: welke data formats, software (standaard of op maat gemaakt: onderzoeksspecifieke tools), hardware?
- Metagegevens: beschikbaar en voldoende? Technische informatie, codeboeken, informatie over de structuur van de gegevens, contextuele informatie, informatie over intellectuele eigendomsrechten, links naar publicaties of gerelateerde gegevens.
- Gegevens: uit welk moment van de digitale cyclus: ruwe gegevens, halfbewerkte gegevens, gepubliceerde gegevens?
- Duidelijkheid met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten, zoals auteurs- en octrooirechten en/of databankrechten, bescherming van persoonsgegevens?
- Infrastructuur: is deze beschikbaar voor het bewaren van de gegevens? Ofwel een gegevensarchief, ofwel een institutionele of thematische repository.
- Kosten: is in de kosten voorzien van het selecteren, converteren, langdurig bewaren en beschikbaar stellen van de gegevens?

Meer weten?

Rapport: 'Selection of Research Data; Guidelines for appraising and selecting research data'
www.surffoundation.nl > Publicaties

Onderzoek, zowel wetenschappelijk als toegepast onderzoek, is onder invloed van ICT aan veel verandering onderhevig. Met ICT en internet zijn er veel mogelijkheden bijgekomen voor het doen van onderzoek, het toegankelijk maken en verspreiden van de resultaten, het hergebruiken en voortbouwen op eerdere resultaten. Het SURFshare programma ondersteunt dit door een infrastructuur te realiseren die de toegankelijkheid en de uitwisseling van onderzoeksinformatie bevordert.

SURFshare werkt aan vernieuwing van de samenwerking op het gebied van onderzoek, het samenstellen van complexe ('verrijkte') publicaties en het review- en publicatieproces. In dit proces veranderen de rollen en taken van onderzoekers, lectoren, instellingen, universiteits- en hbo-bibliotheken en uitgeverijen. Het onderzoek- en publicatieproces raakt nog meer verweven. Hierdoor en door de toegenomen mogelijkheden op het gebied van kennisdeling en disseminatie, verdwijnt het harde onderscheid tussen onderzoeksdata en de 'traditionele' publicatie als onderzoeksoutput.

Om de volle potentie van onderzoek te benutten, streeft SURFshare naar open toegang tot onderzoeksresultaten. Zeker daar waar onderzoek is uitgevoerd met publieke middelen.

SURFshare is een vierjarig programma van SURFfoundation. In SURFfoundation werken hogescholen, universiteiten en onderzoeksinstellingen samen aan grensverleggende ICT-innovaties om de kwaliteit van hoger onderwijs en onderzoek te verbeteren.

Meer informatie is te vinden op www.surffoundation.nl/surfshare

Research - whether scientific, scholarly or applied research - is, due to IT, subject to extensive change. IT and the Internet have opened up many possibilities for research, for distributing the results and making them accessible, and for reusing and building on previous results. The SURFshare programme contributes to creating an infrastructure for modern scholarly communication and open access to research results.

For SURFshare, a system of repositories forms the basis for further innovation in scholarly communication and collaboration in research, for the construction of complex ('enhanced') publications, and for the process of reviewing and publication.

SURFshare is a four-year programme organised by SURFfoundation. SURFfoundation unites research universities, universities of applied sciences and research institutions. All of these collaborate on innovative ICT projects to improve the quality of higher education and research.

For more information, check www.surffoundation.nl/en/surfshare

SURFfoundation
Postbus 2290
3500 GG Utrecht

T +31 (0)30 234 66 00
info@surf.nl
www.surffoundation.nl/surfshare